

Revoluce v regulaci kryptoměn: Jaké změny přinese evropská MiCA?

Větší transparentnost, jednotná pravidla pro členské státy a především ochrana koncových uživatelů. Po letech volného přístupu a do jisté míry i právního vakua přichází na kryptoměnový trh první výrazná regulace.

Evropská unie se rozhodla učinit přítrž různorodým podmínkám na poli digitálních platidel a přišla s legislativou Markets in crypto-assets (MiCA), která pravidla upraví už od roku 2024.

Vybrali jsme pro vás pět zásadních bodů, které nová legislativa upravuje a nastavuje tak společná pravidla hry na poli virtuálních měn.

- **Jednotné podmínky pro všechny státy EU**
- **Spotřebitel na prvním místě**
- **Za porušení budou následovat sankce**
- **Přitáhne opatř stablecoinům**
- **Větší ochrana trhu a předcházení jeho zneužívání**

Jednotné podmínky pro všechny státy EU

Kryptoměny už nyní podléhají jisté míře regulace. V současné době mají státy Evropské unie povinnost zařadit subjekty poskytující služby s virtuálními aktivy jako osoby povinné dle zákona AML, tedy opatření proti praní špinavých peněz.

Jenže kvůli různému pohledu na věc se úprava dané legislativy v každém členském státě liší. Některé země nevyžadují licence žádné. Jiné poskytují pouze jednoduchá vymezení na nejběžnější služby typu směnárna či peněženka. A vedle nich pak existují státy, které vydávají velmi komplexní licence zahrnující například investiční služby.

Nejednotnost tohoto prostředí způsobuje nejistotu na poli podnikání s virtuálními aktivy a znesnadňuje tak fungování všem zainteresovaným subjektům. A právě tento problém by měla vyřešit regulace MiCA, na jejímž základě bude fungovat jednotná licence Crypto-Asset Services Providers (CASP) platná po celou EU.

Licence CASP bude pokrývat několik obchodních modelů pro podnikání v odvětví kryptoměn. Mimo jiné sem budou spadat burzy zprostředkávající transakce z kryptoměny do kryptoměny, z kryptoměny do fiatů a podobně. Dalšími subjekty pak budou například peněženky a jiné platformy umožňující správu, administraci či další nakládání s kryptoaktivy. Tím však výčet nekončí. Oblast, kterou licence CASP obsáhne, bude široká a bude dávat koncovým uživatelům jistotu, že subjekty dodržují stanovená pravidla.

Spotřebitel na prvním místě

Fakt, že se kryptoměny od počátku svého fungování pohybovaly v jakési šedé zóně, měl výrazný vliv na ochranu spotřebitelů. Často zde platilo, že co není zakázáno, je povoleno. Toho pak mnohdy využívali různí podvodníci, kteří zneužili neznalost uživatelů ve svůj prospěch.

MiCA proto klade na ochranu koncových spotřebitelů velký důraz. Reguluje tak například obsah tzv. whitepaperu, základního dokumentu, který má do detailu popsat jednotlivý kryptoměnový projekt. MiCA nově stanovuje, co má takový dokument obsahovat, a zajišťuje tak spotřebiteli dostatek informací, aby se mohl fundovaně rozhodnout.

V plánu je také zřídit rejstřík vedený Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy. Každý spotřebitel si tak bude moci informace nezávisle ověřit. V rejstříku bude možné dohledat například to, zda daný subjekt má patřičná povolení k činnosti či zda vydavatel kryptoaktiva vydal výše zmíněný whitepaper.

Za porušení budou následovat sankce

S předcházejícím bodem je spojena i vymahatelnost dodržování stanovených pravidel a důsledky za jejich porušení. MiCA zavádí sankce za nedodržování. Stanovuje například minimální hodnotu horní hranice pokuty. Ta se může pohybovat až v řádech milionů eur nebo v procentech z ročního obrátu.

Kromě toho může subjektům hrozit zveřejnění oznámení, že porušují nařízení MiCA, nebo vydání příkazu k upuštění od protiprávního jednání. Mimo to lze udělit i pokutu ve výši násobků zisku, který subjekt získal díky porušení nařízení. Stejně pravidlo pak bude platit i při ztrátě, ke které došlo v důsledku nedodržení nařízení.

Přitáhne opratě stablecoinům

Nařízení MiCA zavádí přísnější pravidla pro vydávání a směnu kryptoaktiv navázaných na konkrétní podkladová aktiva. V tomto případě především na dolary a jiné měny. Obecně se pro tuto skupinu využívá označení stablecoiny. Ty EU na rozdíl od ostatních kryptoaktiv vyhodnotila jako rizikovější jak pro stabilitu finančních trhů, tak i pro investory a spotřebitele samotné.

Vydavatelé stablecoinů proto budou muset disponovat příslušnými povoleními a obecně se na ně bude vztahovat mnohem více povinností než na vydavatele obvyklých kryptoaktiv.

Velmi důležitý je fakt, že regulace stablecoinů je navíc účinná už platností nařízení. Není zde tedy prodleva mezi nabytím platnosti a účinností předpisu – tzv. legisvakanní doba.

Větší ochrana trhu a předcházení jeho zneužívání

Přestože je trh s kryptoaktivy stále relativně malý, točí se v něm už dnes velké peníze. A stejně jako tradiční trhy i tento segment může být náchylný k neoprávněné manipulaci. MiCA tak zavádí prostředky a zákazy, které by měly vést k ochraně před zneužitím trhu.

Je zde například zakázán insider trading, při kterém dochází ke zneužití nezveřejněných informací pro vlastní nebo cizí prospěch.

MiCA také zakazuje nedovoleně zveřejňovat vnitřní informace nebo neoprávněně s trhem manipulovat. K tomu může docházet například použitím klamavého či lstivého jednání.